

**श्रीसुरसरस्वतीसभा, शृङ्गेरी**  
**द्वितीया परीक्षा (नूतनपुस्तकाधारिता)**

दिनाङ्कः – 02-02-2025

अङ्काः 100

पूर्वाह्नः - १०:००तः १२:३०पर्यन्तम्

समयः – सार्धद्विहोराः

सೂಚನೆಗಳು : ೧. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ ಉತ್ತರಗಳು ದೇವನಾಗರೀ ಲಿಪಿಯಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕು.

೨. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಕ್ರಮಾಂಕಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಬರೆಯಿರಿ.

Instructions: 1. Write the Samskrita answers in Devanaagari script only.

2. Write the question numbers correctly.

1. एकवाक्येन संस्कृतेन उत्तरं लिखत । (षण्णामेव) 6

- |                                      |                                   |
|--------------------------------------|-----------------------------------|
| १. कस्य प्रकाशः स्वकीयः ?            | २. क्षीरेण दधि कथं भवति ?         |
| ३. रामायणस्य रचयिता कः ?             | ४. सज्जनाः कथमिव दूरे तिष्ठन्ति ? |
| ५. लक्ष्मीः कमुपैति ?                | ६. फेनं के उद्भिरन्ति ?           |
| ७. तुलसीदलसेवनेन कस्य वृद्धिः भवति ? | ८. हरिः नित्यं कुत्र सन्निहितः ?  |

2. वाक्यद्वयेन वा त्रयेण वा संस्कृतेन उत्तरं लिखत । (त्रयाणामेव) 6

- |                                 |                                            |
|---------------------------------|--------------------------------------------|
| १. पञ्चगव्ये किं किम् अस्ति ?   | २. रामस्य के गुणाः अनुसरणयोग्याः सन्ति ?   |
| ३. व्यासेन रचिताः ग्रन्थाः के ? | ४. कृष्णः किं कृत्वा धर्मस्थापनम् अकरोत् ? |
| ५. पूगैः सह केषां रोपणं भवति ?  |                                            |

3. विषयद्वयम् अधिकृत्य त्रीणि वाक्यानि संस्कृतेन लिखत । 6

- |                    |           |           |
|--------------------|-----------|-----------|
| १. नवरात्रमहोत्सवः | २. ध्रुवः | ३. कावेरी |
|--------------------|-----------|-----------|

4. श्लोकौ पूरयित्वा अर्थं कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा लिखत । 8

१. पुण्यस्य ..... । ..... यत्नतः ॥  
२. न चोरहार्यं ..... । ..... सर्वधनप्रधानम् ॥

5. ससन्दर्भं संस्कृतभाषया विवृणुत । 6

१. गवां क्षीरं मा स्वीकुरु ” ।

- |              |               |                     |
|--------------|---------------|---------------------|
| 1. कः पाठः ? | 2. कः अवदत् ? | 3. कं प्रति अवदत् ? |
|--------------|---------------|---------------------|

२. “वत्स कठिनं तपः चरितुं नायं कालस्तव ” ।

1. कः पाठः?

2. का अवदत् ?

3. कम् अवदत् ?

6. लोकोक्तेः अर्थं कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा विवृणुत । (द्वयोः एव)

4

१. निरस्तपादपे देशे एरण्डोऽपि द्रुमायते ।

२. संहतिः कार्यसाधिका ।

३. न हि धान्यसमो ह्यर्थः ।

7. संवत्सराणां नामानि श्लोकरूपेण लिखत ।

4

१. हेमलम्बो .....। .....पराभवौ ॥

२. सर्वजित् .....। ..... दुर्मुखौ ॥

8. चतुर्थपदं लिखत ।

3

१. समया - द्वितीया :: स्पृह् .....

२. रामः - दाशरथिः :: तुलसी .....

३. भुज्+त्वा - भुक्त्वा :: रक्ष्+त्वा .....

9. विजातीयपदं लिखत ।

3

१. हत्वा, दत्त्वा, प्राप्य, कृत्वा

२. उपास्ते, उपासते, उपासाते, उपासन्ते

३. पिण्याकं, वुसम्, पिष्टम्, कार्पासबीजम्

10. अन्यलिङ्गे परिवर्तयत । ( त्रीणि एव )

3

१. अध्यापकः

२. उत्तमः

३. देवः

४. भगिनी

11. पठ् धातोः, नम् धातोः वा रूपाणि लोट्-लकारे पुरुषत्रये वचनत्रये च लिखत ।

3

12. रिक्तस्थानानि कोष्टकदत्तशब्दस्य उचितैः विभक्ति/पुरुष/रूपेण पूरयत ।

3

१. ....पुरुतः देवालयः अस्ति । ( ग्राम )

२. त्वं छात्रः ..... । (अस् - लट् )

३. .... नमः । (शारदा )

13. रेखाङ्कितानि पदानि आधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत । (त्रीणि एव) 3
१. वृक्षेषु तुलसीवृक्षकं प्रधानम् ।
  २. केशवार्थं लुनानि तुलसीम् ।
  ३. कावेरीनद्याः विषये अनेकाः पुराणकथाः सन्ति ।
  ४. सन्तुष्टः भगवान् ध्रुवाय ध्रुवपदं प्रायच्छत् ।
14. एतेषां पर्यायपदानि लिखत । ( त्रयाणामेव ) 3
- |           |         |           |         |
|-----------|---------|-----------|---------|
| १. उत्सवः | २. चरणः | ३. पावनम् | ४. रोगः |
|-----------|---------|-----------|---------|
15. एतेषां विरुद्धार्थकानि पदानि लिखत । ( त्रयाणामेव ) 3
- |         |         |           |           |
|---------|---------|-----------|-----------|
| १. उपरि | २. पुरा | ३. कठिनम् | ४. वर्धते |
|---------|---------|-----------|-----------|
16. सन्धिं विभज्य सन्धिनाम लिखत । (त्रीणि एव) 3
- |               |               |             |             |
|---------------|---------------|-------------|-------------|
| १. अथैकस्मिन् | २. जानन्तावपि | ३. अभीष्टम् | ४. नेच्छामि |
|---------------|---------------|-------------|-------------|
17. सन्धिं कृत्वा सन्धिनाम लिखत । (त्रीणि एव) 3
- |                   |               |             |               |
|-------------------|---------------|-------------|---------------|
| १. विप्रो + अपठत् | २. ननु + अहम् | ३. हरे + अव | ४. परम + ऋषयः |
|-------------------|---------------|-------------|---------------|
18. वाक्ये योजयत । (त्रीणि एव) 3
- |             |          |           |            |
|-------------|----------|-----------|------------|
| १. जल्पन्ति | २. हत्वा | ३. क्रमेण | ४. वृत्तिः |
|-------------|----------|-----------|------------|
19. एतेषां धातु-लकार-पुरुष-वचनानि लिखत । ( त्रयाणामेव ) 3
- |          |               |        |         |
|----------|---------------|--------|---------|
| १. मन्ये | २. प्रायच्छत् | ३. नमत | ४. स्मः |
|----------|---------------|--------|---------|
20. सुबन्तानाम् अन्तं, लिङ्गं, विभक्तिं, वचनं च लिखत । ( त्रयाणामेव ) 3
- |           |           |          |            |
|-----------|-----------|----------|------------|
| 1. नेत्रे | 2. आज्ञया | 3. मातरि | 4. कार्येण |
|-----------|-----------|----------|------------|
21. व्याकरणविशेषं लिखत । ( द्वयोरेव ) 3
- |               |                                           |                             |
|---------------|-------------------------------------------|-----------------------------|
| १. सीतया समम् | २. क्रीडितुं क्रीडक्षेत्रं प्रति गच्छति । | ३. देहस्य अन्तः हृदयमस्ति । |
|---------------|-------------------------------------------|-----------------------------|
22. इतरवचनद्वयं लिखत । 3
- |                         |
|-------------------------|
| १. ...., ...., शृङ्गाणि |
| २. बुद्धिः ...., .....  |
| ३. ...., ...., हस्तैः   |

23. कर्तृपदं कर्मपदं क्रियापदं च पृथक् कृत्वा लिखत ।

2x1½=3

१. देवदत्तः शीघ्रं पठति ।

२. विहारैः मनः विनोदय त्वम् ।

24. सोदाहरणं कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा विवृणुत । ( द्वावेव )

4

१. यान्तावान्तादेशसन्धिः

२. कृदन्ताव्ययम्

३. अनद्यतनभूतकालः

25. कर्णाटकभाषया आङ्ग्लभाषया वा अनुवदत ।

4

१. त्वं दरिद्रान् प्रति दयां कुरु ।

२. बिडालः कांश्चित् मूषकान् अमारयत् ।

३. वयं जीवने सुखं लभामहे ।

४. गृहात् बहिः अवकरं मा क्षिपत ।

26. संस्कृतभाषया अनुवदत ।

4

1. What is the use of foolish son ?

ಮೂರ್ಖಪುತ್ರನಿಂದೇನು ಪ್ರಯೋಜನ ?

2. Let us achieve good in our life.

ನಾವು ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನು ಪಡೆಯೋಣ.

3. Many kinds of trees are there around the Ashrama.

ಆಶ್ರಮದ ಸುತ್ತಲೂ ಅನೇಕವಿಧಮರಗಳಿವೆ.

4. The king Nala sat on the throne.

ನಳಮಹಾರಾಜನು ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು.